

Підрозділ офіцера Віктора Олександровича Полстяного з Кіровоградського гарнізону виступив ініціатором руху в окрузі: від відмінних підрозділів — до відмінних частин.

В дні роботи XXIV з'їзду КПРС підрозділ В. Полстяного добився хороших показників в бойовій і політичній підготовці. Більшість воїнів являються відмінниками підготовки, класними спеціалістами, спортсменами-розрядниками.

На фото: підрозділ Віктора Полстяного; ліворуч — В. Полстяний.

Фото В. КОВПАКА.

І для Вітчизни — щит

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ У МОСКВІ

25 серпня у Москві відбулася товариська зустріч керівників спілок молоді ряду соціалістичних країн, що перебували в Радянському Союзі проїздом у Чілі на виконком ВФДМ і зустріч солідарності молоді Латинської і Північної Америки з народами Індокитаю.

Учасники зустрічі проінформували один одного про діяльність спілок молоді по

виконанню рішень з'їздів комуністичних і робітничих партій братніх країн, про участь молоді в соціалістичному і комуністичному будівництві.

В зустрічі взяли участь відповідальні працівники ЦК ВЛКСМ і Центральних Комітетів братніх спілок молоді.

Керівники спілок молоді були прийняті секретарем ЦК КПРС К. Ф. Катусевим.

Молодий комсомол

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Рів видання XII
№ 103 (1427).

СУБОТА, 28 серпня 1971 року

Ціна 2 коп.

ГОЛОВНИМ завданням дев'ятої п'ятирічки XXIV з'їзд КПРС визначив забезпечення нового піднесення матеріального і культурного рівня життя радянського народу. Партія робить значний поворот всієї економіки країни, всіх її галузей до вирішення завдань, зв'язаних з ростом добробуту трудящих. В такому широкому плані ці завдання ставляться, як ніколи раніше.

Всі блага, які ми матимемо на кінець п'ятирічки, самі по собі не придуть. Вони будуть створюватись

По серйозному підходять до пропаганди матеріалів з'їзду в комсомольських організаціях міста Олександрії. Розуміючи, що ця робота повинна проводитись не місяць і не два, а постійно, міськомол розробив цілий цикл заходів. Серед них — семінар секретарів первинних організацій, що відбувся наприкінці липня. На семінарі були дані докладні рекомендації по пропаганді і вивченню матеріалів XXIV з'їзду КПРС. В місті оформляється наочна агітація, яка розповість про вилід молоді шахтарського міста у виконання п'ятирічки. Днями був опублікований лист комсомольсько-молодіжної бригади слюсарів Бориса Кривонозя (електромеханічний завод), кращих токарів

Бобринецькому району на щорічних зборах було створено 23 комсомольсько-молодіжних екіпажі по збиранню зернових культур. Молодий комбайнер Борис Сметана з колгоспу імені XXI з'їзду КПРС намолотив 10 172 центнери зерна, а його колега з цього ж господарства Григорій Назаренко — 9993 центнери. За попередніми даними, ці показники — найкращі в області для учасників змагання на приз «Молодого комунара» — «Кращому молодому жєнцю Кіровоградщини».

ПРОПАГУЮЧИ рішення XXIV з'їзду КПРС, слід зробити більш активно, цілеспрямовано пропаганду комуністичних ідеалів, конкретних завдань нашого будівництва, виховувати у молоді почуття особистої відповідальності за стан справ на виробництві. На жаль, не скрізь комітети комсомолу добиваються високої дієвості агітаційно-пропагандистської роботи. На окремих підприємствах області комсомольці з запізненням дізнаються про підсумки змагання за дострокове виконання завдань першого року п'ятирічки. Не в усіх районах ще залучено молоді до механізації тваринницьких ферм. В агітаційно-масовій роботі ще можна зустріти приклади поверхового висвітлення матеріалів і рішень XXIV з'їзду КПРС. Не скрізь дбають про яскраве і змістовне оформлення наочної агітації. В селі Іванівці Новоархангельського району, наприклад, лозунги, що проти Будинку культури, давно вигоріли на сонці, на них нічого не прочитавш. А щоб поновити їх — це питання комітет комсомолу колгоспу «Зоря комунізму» чомусь не порушує.

Організувати глибоке, систематичне, послідовне вивчення матеріалів з'їзду, широко залучити комсомольців і молоді до участі у Ленінському заліку «Рішення XXIV з'їзду КПРС — в житті!» — про це зараз повинна бути найголовніша турбота міськомів, райкомів ЛКСМУ, комітетів первинних організацій. Це повинні пам'ятати і комсомольські лектори, пропагандисти і агітатори, коли вони йдуть до молоді запалювати пристрасним словом серця на нові трудові звернення.

НА СЕРПНЕВИХ НАРАДАХ

ВЕЛИКУ роль у духовному розвитку підростаючого покоління, всебічному та гармонійному розвитку особи, як відзначив XXIV з'їзд КПРС, належить радянській школі. У новій п'ятирічці Директивами з'їзду, накреслено перехід до загальної середньої освіти, підвищення якості навчання, активно і цілеспрямовано готувати молоді до суспільної праці.

Про завдання по вихованню підростаючого покоління йшла мова на серпневій нараді вчителів міста Кіровограда, яка відбулася 25 серпня в приміщенні обласної філармонії.

З доповіддю виступив секретар Кіровоградського міськкому КП України А. Д. Сухачов. Промовець зупинився на тих досягненнях, з якими прийшли педагогічні колективи шкіл міста до початку нового навчального року. За останню п'ятирічку багато зроблено по зменшенню кількості другорічників.

У 1970—71 навчальному році їх було всього 79. Більшість шкіл, серед них 25, 13, 8, 14, 12, 34 та інші впритул підійшли до вирішення проблеми другорічників. Це говорить про підвищення якості викладання, про забезпечення шкіл кваліфікованими кадрами. Багато вчителів є справжніми майстрами своєї справи. У місті працює три заслужені учителі УРСР, 300 вчителів нагороджені орденами та медалями, більш як 100 — відмінники народної освіти.

Значну роботу проведено при переході на нові на-

ФОРМУВАТИ ГРОМАДЯНИНА

вчальні програми. Це нововведення ґрунтується на прискореному інтелектуальному розвитку школяра. Але ці зміни гостро поставили питання про індивідуальний підхід до кожного учня. Тепер вчитель повинен бути добре обізнаний з віковою педагогікою та педагогічною психологією. Лише при цій умові він доб'ється головної вимоги нових програм — розумового розвитку учнів.

Відзначивши безперечні досягнення освітан міста, доповідач вказав на ті недоліки, які ще гальмують навчально-виховний процес, перешкоджають успішному засвоєнню знань учнями. Не все робиться для того, щоб зменшити процент відсівання учнів після восьмого класу. Біля 2 тисяч молодих людей працюють зараз на підприємствах і будовах міста, не маючи середньої освіти. В зв'язку з цим повинна збільшити свою роль школа в вихованні молоді.

Великі прогалини існують ще і в позакласній виховній роботі, у проведенні факультативних занять в школі, формалізм у складанні програм призводить до того, що не враховується ініціатива та самодіяльність самих учнів, багато з них не охоплено гуртковою роботою. Необхідно на вищій щабель піднести трудове, фізичне та естетичне виховання.

Головну увагу педагогічні колективи повинні приділяти ідейному вихованню молоді, про що підкреслювалося на XXIV з'їзді КПРС. Потрібно цілеспрямовано виховувати у дітей комуністичну мораль, формувати людину нового суспільства.

Завідуючий міськкомі С. В. Скіна в основному зупинився на питаннях успішності учнів з окремих предметів, на поліпшенні методики подачі уроків, використанні наочності, на конкретних прикладах вказав на недоліки, які зустрічаються при викладанні за новими програмами. Промовець наголосив на необхідності активної пропаганди серед учнів рішень XXIV з'їзду КПРС та XXIV з'їзду КП України.

На пленарному засіданні присутні заслухали також виступи організатора позакласної роботи школи-інтернату № 1 В. П. Глазового, вчительки російської мови та літератури школи № 24 Л. П. Козир, старшої піонервожатої школи № 27 Т. Лебедевої, завідувачої дитячим садком № 15 Т. І. Корнієнко, директора школи № 23 В. М. Шутенка, секретаря паркому заводу «Червона зірка» С. С. Ліновиченка, першого секретаря міськкому комсомолу Ю. С. Руднева та інших.

Наприкінці наради секретар міськкому партії А. Д. Сухачов за дорученням Президії Верховної Ради УРСР вручив ордени та медалі групі вчителів шкіл міста. Наступного дня почав роботу предметні секції.

ЗАПАЛЮЙ СЕРЦЯ

ГЛИБОКО

ВИВЧАТИ

РІШЕННЯ

XXIV З'ЇЗДУ КПРС

при нашій безпосередній участі, нашими руками, нашою працею. Саме на це покликані наголошувати комсомольські лектори, пропагандисти, агітатори, здійснюючи найголовніше завдання ідеологічної роботи — пропаганду і вивчення рішень XXIV з'їзду КПРС.

Ознайомлення з матеріалами партійного з'їзду відбулося в усіх первинних організаціях області. Зараз же завдання полягає в тому, щоб кожен комсомолец, кожен юнак і дівчина глибоко вивчали їх. IV пленум ЦК ВЛКСМ підкреслює, що слід організувати в гуртках і семінарах глибоке і послідовне вивчення Звітної доповіді ЦК КПРС XXIV з'їзду партії, Директив по новому п'ятирічному плану, рішень і документів з'їзду. Це — велика робота, яка вимагає чіткої системи, продуманих заходів, і ця кампанія — не короточасний захід.

Євгена Задорожного — з авторемонтного заводу і Георгія Удовина — з заводу підйомно-транспортного обладнання. Вони звернулися до молодих робітників усіх підприємств міста боротись за успішне здійснення рішень XXIV з'їзду КПРС, за виконання кожним молодим виробничником завдань п'ятирічки за чотири роки. В усіх первинних організаціях відбувається обговорення цього почину.

НАЙБІЛЬШ популярні форми пропаганди рішень партійного з'їзду в Бобринецькому районі — бесіди, лекції, тематичні вечори, зустрічі з передовиками колгоспних ланів. Один з таких вечорів відбувся кілька днів тому, в гості до учнів Бобринецького СПТУ № 2 прийшли хлібороби — Герої Соціалістичної Праці. Задушевна розмова, яка велась про вклад майбутніх механізаторів у виконання п'ятирічки, залишить, безперечно, добрий слід в юних серцях.

В результаті значної організаторської, агітаційної роботи райкому ЛКСМУ, первинних організацій в

БІЛЯ „ДНІПРОВСЬКИХ КРАСЕНІВ“

Любить дівчина літню пору: бродити по візерунчастій траві, злітати разом з голубими хвилями. Давно помітила Ганна Пономаренко, що ця краса у людських серцях все голосніше озивається струнами добра. Ось як зараз. Дівчина підходить до баркасу, який щойно причалив до берега.

— Чим же порадуєте нас, Олександр Володимирович? — бадьоро кидає у бік ланкового — кавалера ордена «Знак пошани».

Мружачись від сонця, Сухенко широко і багатозначно посміхнувся:

— Привіз тобі «дніпровського красеня»...

... Навчаючись у Кіровоградському технікумі кооперативної торгівлі, не думала і не мріяла тоді Ганна, що колись матиме справу зі свіжою рибкою. Під час канікул працювала в рідному селі на молочнотоварній фермі.

— Вакансії товарознавця поки що немає, — відповіли лагідно у відділі кадрів Світловодського міськзмішторгу.

— У мене направлення з області, — здивувалась.

— Попрацюйте тимчасово в рибартілі імені Петровського на прийомі свіжої риби. В житті все згодиться. І робота ця сподобалась.

— Наполеглива, трудиться добросовісно, громадська активістка, учасниця художньої самодіяльності, — такими словами характеризує дівчину секретар партійної організації Микола Прокопович Машуков.

Ганна не тільки приймає з баркасів свіжу рибу, вона ще й проводить облік, сортує її, розбирає заявки замовників і відвантажує цінну продукцію у великі рефрижератори. Дніпровську рибу одержують гірники Олександрії і залізничники Знаменки, будівельники Побужжя, трудящі столиці нашої республіки — Києва.

Щодня через руки Ганни проходить понад 10 тонн риби. Бувають дні, коли доводиться прийняти 20 і 25 тонн дніпровської продукції.

М. Світловодськ

Е. ЯРУШОК.

«Дніпровські красені» — так називає Ганна сазанів. Вага кожного понад 15 кілограмів.

Фото А. ШУЛІМОВА.

ЗАВТРА — ДЕНЬ ШАХТАРЯ

Адреса рекорду — Олександрія

На Олександрійщину приходить свято. Трудове і радісне. В кумачевому вбранні наші шахти, вугільні розрізи. Сьогодні шану і подяку приносимо великому загону гірників нашого басейну. Включається молодому робітничому і ветерану за працю не втомну, за тепло, подароване людям. А вимір цього тепла сягає мільйонів тонн добытого вугілля. Плюс незмірна любов до професії, труд самовідданий повсякчас.

За минулу п'ятирічку шахтарі Олександрії на всіх ділянках виробництва показали справжні зразки комуністичної праці. Статистика засвідчила, що небувало до того успіхи. Добуто 42 523 000 тонн бурого вугілля, вироблено 13 417 000 тонн брикету, в тому числі понад план — 2414 тисяч тонн вугілля і брикету — 651 тисячу тонн.

Розгортаючи соціалістичне змагання за дострокове виконання першого року дев'ятої п'ятирічки, трудящі комбінату «Олександрія-вугілля» взяли нові підвищені зобов'язання. І сьогодні, у переддень свята, шахтарі рапортують про нову трудову перемогу. За вісім місяців план видобутку вугілля виконано всіма підприємствами комбінату достроково. Добуто 200 тисяч тонн вугілля понад план при зобов'язанні 175 тисяч, вироблено 110 тисяч тонн брикету додатково при зобов'язанні 94 тисячі тонн.

Подарунок цей вугледобувники присвятили своєму святу — Дню шахтаря. На трудовому рапорті на честь свята поставили свої

автографи сотні комсомольців, молодих робітників, комсомольсько-молодих колективів. Ось естафета соціалістичного змагання до Дня шахтаря.

На Головіківському вуглерозрізі працює 60 комсомольців. Відстаючих серед них нема. Якщо точно — то саме комсомольці задають тон у змаганні. По-ударному працюють слюсарі транспортного відвального мосту Микола Берковський і Микола Прохвас. Хлопці щодня змінюють норми виконують на 105—110 процентів.

А електрослюсар булдозера парку Дмитро Горностайєв загальнонавчальний майстер своєї справи. Чотири місяці підірвав комсомольці утримували незмінно почесне і горде звання «Кращий молодий робітник». Ці прикраси не вжиті, а типові факти загального удариштва. Адже зовсім недавно комсомольська організація Готовцівського вуглерозрізу одержала високу нагороду. За успішне виконання чотирьох місяців. XXIV з'їзду КПРС ЦК ВЛКСМ нагородив молодиків головківських гірників Червоним прапором.

ШАХТА 3-біс комбінату «Олександрія-вугілля» сьогодні відома не лише в нашій республіці, а й далеко за межами. Славу її колективу принесла бригада добувників, очолювана молодим комуністом Миколою Перцевим. В бригаді 10 комсомольців, решта —

переважно молодь. Про колектив заговорила ася країна в квітні цього року. Тоді бригада встановила всесоюзний рекорд видобутку вугілля серед буровугільних басейнів. За добу шахтарі видобули 3903 тони вугілля при плані 1040 тонн. До чотирьох норм ще ніхто не наближався.

На початку серпня бригада Миколи Перцева стала на передсвяткову вахту на честь Дня шахтаря. Комсомольці Олександрії, Россоха, Володимир Сирора, Олександр Лінник разом з усіма своїми товаришами сьогодні доповідають: вахту несли успішно. За зміню видобуток вугілля становив, як правило, 108—110 процентів.

Передсвяткову естафету з честю пронесли комсомольці і молодь Бандурівського, Байдаківського, Семенинського, Морозівського, Михайлівського вуглерозрізів, усіх шахт. Пронесли по-ударному, по-комсомольськи. В переддень свята щире побажання всім шахтарям — не здавати завойованих рубежів. Сьогоднішні досягнення в труді мають започаткувати нові рекорди наших вугільників. А вони їм під силу.

В. М'ЯСНЯКІН,
перший секретар Олександрійського МК
ЛКСМУ.

Командуючий піонерською флотилією Юрій ЮДІН.

ВІН СТОЯВ на сцені у широкій куртці, з гордо піднятою головою, воїнистим поглядом. Справжній матрос-балтійець. Ступив крок вперед, пристрасно заговорив:

— Ми неодмінно виступимо. Во зброя наша — ленінська правда.

В залі заводського клубу — оплески. Ніби під час спектаклю.

Але це були тільки комсомольські збори, присвячені ювілею Радянської влади. На початок інсценізації зустрічі робітників з матросом-балтійцем. В ролі балтійця був кращий фрезерувальник, член заводського комсомолу Юрій Юдін. Його подумний монолог примусив затамувати по-

дик сотень юнаків і дівчат.

А потім він брав участь в концерті заводських гуртківців.

Йому тоді сказали:

— Буди тобі професійним актором. Іди до інституту. Во володіти отак аудиторією не кожен зуміє. А ти — спец...

— Я тільки хотів, щоб не було байдику, — відповів Юрій.

За бойовість і ініціативу на заводі тракторних гідроагрегатів й шанували Юрія Юдіна як комсомольського ватажка. Ці якості його характеру відзначили і тоді, коли рекомендували на комсомольську роботу в трест «Кіровоградпромбуд».

Вожатий з будови

На березі Інгулу створюється піонерський табір «Червоні вітрила». Він дещо не схожий на інші, бо тут вирішили організувати піонерську флотилію. А в ній мав бути і командуючий. Вибір випав на Юдіна.

ВІН ПОМІТНО хвилюється. Працювати з молоддю може, але табір — зовсім інше. За місяць кожна група школярів повинна не лише добре відпочити, але й набути певного гарту, знань. Одряду забували, що бракує досвіду. А де запозичити його? Адже в країні піонерських флотилій не так вже й багато. І тоді Юрій їде в Севастополь, Одесу, літає з комсомольськими літвістами Ленінграда, Дніпропетровська, радіється в морському клубі.

Вийшов на централь-

ний плац піонерського містечка у парадній формі. На голові блакитна пілотка, на руках білої сорочки три зірки командуючого флотилією. Із піонерським галстуком.

Вечером тишу одразу пробудив сурмач. І вже на алейках почали шикуватись загони юних моряків. Задулись дунали команди загонних вожатих:

— «Фрегат мрійників», струнко!

— «Юнга-1», до піонерської лінійки, готуйся!

— Юним нахмівцям стати попереду!

Через кілька хвилин табір зібрався на урочисту лінійку. Командири загонів складали рапорти, лише мелодія піонерського маршу. А над

лінійку, архівні документи про Філановича. Надійшли пакети з Севастополя і Одеси. Пишемо нарис про Калюжнього.

ОСЬ ми вже в тій кімнаті, де незабаром відкриється музей. На столах моделі великих кораблів, підводних човнів, горючі книги про прославлених моряків.

І знову Анатолій Саржевський повідомляє про ініціативу Юрія Юдіна:

— Коли мова зайшла про навчання юних моряків, він запропонував створити судномодельний гурток. Почалась епистема про те, хто навчає піонерів. І тоді Юдін своє: «У нас у місті є довідковий моделіст. Набригад, учень 18-ї школи Сергій Коврига мав найвищі оцінки на обласних змаганнях. Ось хай і навчить інших». Тепер Сергій — наш активіст. Ось його матеріали, ось роботи наших гуртківців.

І Анатолій показує книги про судномодельвання, готує моделі човнів, теплоходів.

А на спеціальних поліцях я бачу мемуари морських офіцерів, художні твори радянських письменників про чорноморців, балтійців.

Довідаюся, що в цій кімнаті школярі вивчають морську азбуку, тут трізають політзаняття, тут працює штаб юних шлюпників, які листують з іншими піонерськими флотиліями країни, збирають матеріали про воїнів-земляків, збагачують свій музей новими експонатами.

На центральному плацу

піонерського містечка знову зустрічаюся з Юрком. Він розмовляє з загонними вожатими:

— В неділю свято Нептун. Готуйте кожен свою команду...

Дивуюсь, коли чую про свято з дивною назвою «Нево». Про нього Юрій Юдін дізнався від ленінградців. Це своєрідний обряд рибалок на Неві. І, отримавши листа від друзів з Ленінграда, Юрком одразу й вирішив перейняти їх досвід. А ще його пропозиція створити в таборі клуб «Нептун». Тут згуртуються юні плацяхтемени, тут організуюватимуться змагання на шлюпках і човнах...

...Він працює в таборі третій рік. Свій досвід передавав на семінарі опорних піонерських таборів республіки. Нинішнього літа в його блокноті з'явилися записи про нові форми роботи з піонерами. І хоч піонерське літо закінчується, Юдін знову в пошуках. У вересні його чекає копітка робота в комсомольській організації ВУ-2 тресту «Кіровоградпромбуд». Але він не збирається поривати зв'язків з піонерами. Як і минулі роки він буде гостем шкільного містечка. Його намір ще побувати в Бресті і Ленінграді, Севастополі і Одесі. Всього хочеться йому перейняти все краще, щоб через рік знову в «Червоних вітрилах» пульсувало життя юних моряків.

М. ШЕВЧУК.

м. Кіровоград.

В гості до піонерів прийшов полковник у відставці І. П. ПАШКОВ. Фото Г. ТОЛОКА.

4. СЛАВА ГЕРОЇВ ВІЧНА

ЧИМ ДАЛІ відходить в історію час двобою з ненависним фашизмом, тим величнішим постає перед чими подвиг радянського народу у Великій Вітчизняній війні, подвиг захисників Брестської твердині. У повсенні роки відкрито багато сторінок легендарного подвигу безсмертного гарнізону, серед руйн фортеці знайдені безцінні реліквії. Наприкінці 1956 року у відбудованій

частині інженерної казарми Цитаделі було відкрито музей оборони Брестської фортеці, що став місцем паломництва подорожуючих, одним із закладів виховання молоді на славних бойових традиціях Радянської Армії. Тут же побувало шість мільйонів людей з різних куточків Радянського Союзу і зарубіжних країн.

Документи і фотографії вводять відвідувача в атмосферу перших днів і тижнів бойових дій на радянсько-німецькому фронті в районі Бреста і фортеці. Ось номер газети 4-ої армії «Часової Родины», що друкувалася в ніч на 22 червня 1941 року. В газеті — матеріали про бойові навчання, відточування військового мистецтва, кореспонденції про розгортання спортивної роботи, організацію літнього відпочинку.

На почесному місці — бойовий прапор 393-го Особового зенітно-артилерійського дивізіону. Із захисників Східного форту, які в тяжку хвилину захопили прапор, живим залишився молодший сержант Семенюк. 15 років він тривожився за його долю, не забув місця схованки святої частини. 27 вересня 1956 року прапор відкопано. Він добре зберігся. За виконання військового обов'язку Семенюка нагороджено орденом Червоного Прапора.

ЗА ОСТАННІ роки в музеї побували діячі Комуністичної партії і Радянського уряду, міжнародного комуністичного і робітничого руху. В книзі відгуків зберігаються записи Моріса Тореза, Пальміро Тольятті та інших вождів-комуністів багатьох країн. Люди різних

Листи з БРЕСТСЬКОЇ ФОРТЕЦІ-ГЕРОЯ

континентів і різних переконань пишуть щирі слова великої адячності героїчному радянському народу, який звільнив Європу від фашистської нечисті, наполегливо бореться за мир у всьому світі.

Узичнюється слава героїв оборони не лише в музеї. Вся територія старої фортеці служить їм пам'ятником. Іменами найхоробріших захисників названі вулиці Бреста — міста, що росло вавсь і вшир, прикрашається новими спорудами промислових підприємств, соціально-культурних закладів, житлових будинків. У зв'язку з новим плануванням міста на території фортеці створюється грандіозний меморіальний комплекс.

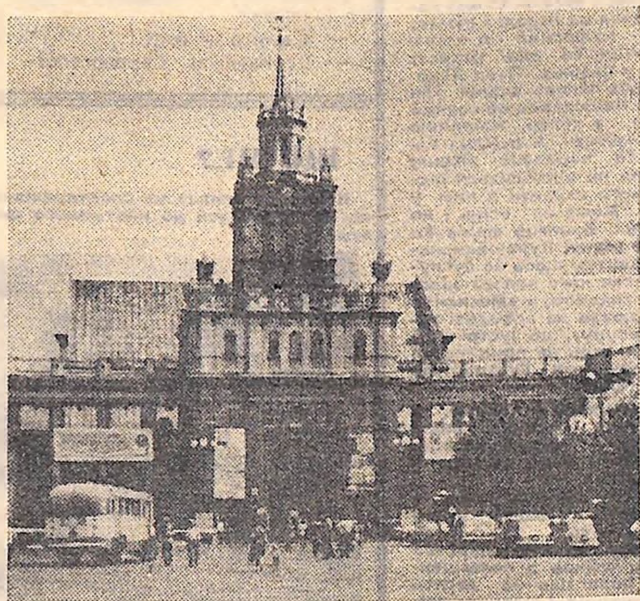
В центрі меморіального комплексу височить видимий з усіх кінців міста стометровий обеліск, споруджений у вигляді тригранного багнета. Обеліск облицьовано титаном. Поруч — установлено грандіозне 600-тонне погруддя радянського воїна. На території Цитаделі підрастають парки, посаджені захисниками фортеці, що залишилися живими.

Восени відбудеться відкриття меморіалу. На торжества запрошуються захисники фортеці. Запрошення одержать і В. К. Ткаченко з Кіровограда та В. Л. Тюпа із Знаменки.

В. ПРОЦЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».

Фото АВТОРА.

Брест — Кіровоград.

ВЧОРА СПОВНИЛОСЬ 115 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВЕЛИКОГО УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА ІВАНА ФРАНКА. ЙОГО ТВОРЧІСТЬ — ПРИСТРАСТІ, ПРИСТРАСТІ БОРОТЬБИ, НЕНАВИСТІ ДО ГНОБИТЕЛІВ, АЛЕ НОВЕ СУСПІЛЬСТВО, ЗА ЯКЕ БОРОВАСЯ ПОЕТ, І РЕЛІГІЯ — НЕСУМІСНІ. ТОМУ ФРАНКО І В ЛІТЕРАТУРІ, І В ЖИТТІ — НЕПРИМИРНИЙ ВОІВНИЧИЙ АТЕЇСТ.

„КЛЯНУСЬ, НЕ ВИСПОВІДАЮСЬ...“

З під його пера вийшло багато поетичних, прозових, публіцистичних і наукових творів, у яких поет з гарячою пристрасцю засуджував душепастирів «у чорних резервах з нелюдськими серцями», викривав їх лицемірство, святенництво і грубе шахрайство, котрим вони затемнювали і ошукували народні маси. В багатьох своїх творах Франко викривав біблейні євангелістські міфи про створення світу і людини, про чудеса і чудотворця, про страшний суд, рай і пекло, про безсмертя людських душ.

На весь голос своє атеїстичне кредо висловив І. Франко в поемі «Монолог атеїста». Тут утверджується триумф розуму, перемога науки над фантастичними уявленнями про всебіт.

...Се, може,
Сну вічного, се злочи клятий спів,
Се тьма, що світлом статися не може!
(«Рубач»).

В поемі «Страшний суд» Франко протиставляє релігійному трактуванню найвищої ідеї свій ідеал соціальної справедливості, своє розуміння найвищої щастя, часта бути разом з народом, там де боротьба невпинна без перемог і без слів», ділитися з ним радість і горе.

В 1914 році, коли хворий Франко не міг уже писати своєю рукою, секретар з його уст занотував поему «Папі в альбом», у якій затамував злочинства «Ватикану», писав, що останні удари революційного грому принесуть перемогу людства над всіма гірдами темноти і будуть розплатою за всі муки і горе, які той заподіє людству.

Така ж основна тенденція й публіцистичних творів І. Франка. Серед них — статті з історії унії «Дві унії», «В справі угоди», антирелігійні нариси, памфлети.

Ватикан в особі Франка бачив свого непримиренного ворога і націлював на нього свою агентуру. У книзі А. С. Брагінця «Іван Франко — видатний атеїст-просвітитель» розповідається: «Коли хворий Франко був уже прикований до ліжка, до його будинку проникли папські шпигуни та провокатори з табору українських і польських націоналістів. Вони наполегливо змусили поета «висповідатися» і повернутися «у лоно церкви».

Та Франко гнівно відкидав ці пропозиції. Коли монах Г. Глушинський, вмовляючи селиного безбожника висповідатися, говорив, що сам бог цього хоче, то Франко йому відповів: «Коли бог цього хоче, то нехай сам прийде, щоб я його самого почув». А потім додав: «Коли я відкажу, то неодмінно напишу книгу, в якій постарася викрити християнську метафізику, яка гальмує прогрес людства». Іншою половиною Василюк Довданю який приходив з тією ж метою, Франко заявив: «Тільки поли і нсьондзи приготувляють до смерті, а я приготував людей жити й боротися, то в чому ж мої гріхи? Клянусь, не висповідатися... Всі грізні чорнолиці трубили б на весь світ: «Франко похитнувся перед величчю смерті і повернувся...». Цієї зброї не дам вам до року».

За життя Франка його атеїстичні твори не могли широко розповсюджуватися серед народних мас. Політство і буржуазні українські націоналісти чинили всілякі перешкоди друкуванню творів письменника, а чиновники реакційного австрійського уряду часто конфісковували їх. Тому багато творів, зокрема, «Монолог атеїста», «Рубач», «Нема, нема вже владаря грізного» та інші були надруковані тільки після смерті Франка.

Глибокі матеріалістичні та антирелігійні думки, як і художні образи, створені Франком, і тепер перебувають на озброєнні атеїстів, що борються проти всього віджитого і реакційного, допомагають викорчувати пережитки старої ідеології з свідомості людей.

Ю. ПАЖИТНЕВА,
методист обласної бібліотеки
імені Н. К. Крупської.
м. Кіровоград.

НА ПЕРЕХРЕСТІ

НАШІ ГОСТІ —
З АРХАНГЕЛЬСЬКА

ДІК ЛЮДСЬКИЙ. Вимір пройденної дистанції ціниться, врешті, не довжиною, а вагою відданої людям праці.

Людина як у своїх повсякчасних турботах знаходить своє призначення і справжнє щастя, знаючи, що зроблене нею формує в тій чи іншій мірі майбутнє, а відтак матиме продовження.

Напруження щоденної творчої праці не залишало часу майстрові лляльових персонажів Федору Кузьмовичу Баласні нову для подільних роздумів. Його ім'я та запознана всім новими лляльовими авторами. А фантазія і натхнення підказують нові образи, нові плани. До психістичних висновків призводить його невпевна і для нього не зовсім зручна ситуація. Вперше за п'ять років він «опустився до такої міри», що пішов у... відпустку. І весь в очікуванні дзвінка: він не знав до безділля, і якщо йому не подзвонять — значить його майстерність притупилася, значить він уже не потрібний людям. Ажне прожито «тану велику нілістичність років...» І на зміну йому приходять таланти молодих.

Так починається комедія О. Арбузова «Казки старого Арбата».

Син Федора Кузьмовича перейняв батькову жагу творчості. Йому доручено зробити сензи персонажів до нової казки.

Проблема «батьків та дітей», певно, і починається від схованої у батьківській підсвідомості думки, що життя вже прожито, а необхідність поступитися місцем природно, не викликає оптимістичних емоцій.

Комедійний жанр, вибраний драматургом, звичайно, не підводить багаторічну хатню війну сина і батька до надто глибокої проблемності. Іхне видне нерозуміння один одного йде не від протилежності поглядів, а, ліпше, від односторонньої напруги серцевої пристрасності. А від цього конфлікт будеться чистіше зовнішніх і чисто емоціональних ситуацій, коли необхідність героя зі справжнім станом речей призводить до комедійного ефекту. Як прازیло, комедійний жанр вимагає від акторів менше творчого напруження, ніж драматичний. Найменша фальш швидше розпізнається у динамічній драмі, ніж у веселій комедії.

У виконавчій артистичній Архангельського театру «Казки старого Арбата» звучать все ж не на ослабленій комедійній ситуації, а на високому, врешті, філософському ліричному роздумові.

Життєве кредо Баласнінова — жити з переконанням, що твоя праця найкорисніша — ґрунтується на власній самовіддачі, в щомиттєвому творчому відкритті сенсу життя. Внутрішня викиненість його натурі схоплена, як здається, народним артистом РРФСР С. Н. Плотниковим, до найменших нюансів.

Творчість віддало все життя, щедрий і добрим серцем народжена казка вчить прекрасному, і незгасимою хочеться праці, радості, любові...

У цьому — привабливість образу, його внутрішня краса та людська досконалість.

Молоді актори, в першу чергу В. Мазур та С. Невоструєва, майстерно вловили настрій спектаклю, де комедійність не переходить у сміх, а епізоди з драматичним нахилом не набувають неприродності.

Дещо шаблонно та спрощено прочитаний артистом В. Козаковим образ нареченого Вікеші. Певно, раціоналізм інтелігентула не обмежується лише словесною балаганією, а відзначається й якоюсь власною оригінальністю. Проте саме цього ми не помічали.

На долю народного артиста РРФСР Б. І. Горшеніна випала роль втихомирювача нанипільних пристрасстей батька й сина, дзвіного друга і помічника Федора Кузьмовича — Христорфа. Балансування свого героя між двома полюсами, талановитий актор проводить легко, невимушено, природно — викликаючи сміх у залі.

Комедія, як і має бути, завжди закінчується щасливо. А в тому, що глядачі перейняли незгасаючий оптимізм героїв, безперечно заслуга артистів Архангельського театру, наших шановних гостей.

М. СЕМЕНЮК.

м. Кіровоград.

На фото: Вікеша (артистка С. Невоструєва) і Баласнінов (народний артист РРФСР С. Н. Плотников).

Фото В. КОВПАКА.

ВАЖКА ПЕРЕМОГА ФУТБОЛ

Після тритижневої перерви, під час якої «Зірка» провела чотири зустрічі на виїзді, кіровоградські прихильники футболу знову побачили гру своєї команди. Вона приймала футболістів херсонського «Локомотива». За рівнем гри суперники не поступаються один перед одним. Правда, на старті сезону залізничники виступали менш вдало, але в останніх турах вони виправили становище, і перед звичним матчем відставали від найлих земляків лише на два очки і перебували в турнірній таблиці команд першої зони двома сходинками вище від них.

Незважаючи на дощ, який йшов напередодні й під час зустрічі, гра була темпераментною, цікавою, проходила в рівно. У першому таймі деяка перевага була на боці господарів поля. Вони і скористалися нею. Після вдалої подачі м'яча Віктором Ковалем його партнер по нападу Віктор Ступак вивів свою команду вперед. У другому таймі, особливо перед кінцем матчу, більш активними були гості. Цьому сприяла та обставина, що вони мали чисельну перевагу: за що вони мали чисельну перевагу: за жупіганський вчинок суддя матчу віддав з поля воротаря «Зірки» Олек-

сія Іонова. Ця негідна поведінка Іонова має дістати найсуворіший осуд. Кіровоградці доклали всіх зусиль, щоб утримати цю мінімальну перевагу в рахунок. Виграш дозволив нашій команді піднятися із сьомого місця на шосте.

ТАБЛИЦЯ РОЗИГРАШУ
першості СРСР з футболу —
(клас «А», вища ліга).
станом на 25 серпня

		І	В	Н	П	М	О
«Динамо» К	23	14	8	1	32	-11	36
«Динамо» М	22	8	10	4	28	-13	26
«Арсарат»	20	9	8	3	25	-15	26
ЦСКА	24	7	9	8	27	-22	23
«Карпати»	23	5	12	6	27	-31	22
«Зоря»	19	7	7	5	20	-13	21
«Кайрат»	22	6	9	7	28	-30	21
«Динамо» Тб.	20	8	5	7	20	-29	21
«Нефтьч»	19	6	7	6	24	-21	19
«Торпедо» М	18	3	12	3	12	-10	16
«Спартак» М	20	4	10	6	21	-23	18
«Шахтар» Д	21	7	3	11	23	-26	17
«Динамо» Мн	20	4	9	7	18	-27	17
«Зеніт»	21	5	7	9	18	-25	17
«Пахтанор»	21	3	10	8	17	-35	16
СКА Р	19	4	6	9	19	-29	14

СВІЙ ТРАНСПОРТ

ГУМОРЕСКА

З першої полу іти Сьома Гудзик вирішив провідати батьків.

— Чим ідеш? — запитав його керуючий установою.

— Автобусом, Гнате Романовичу.

— Дивак! Це ж примітивно. Права маєш? Любительські? От і чудово! Бери нашою «Москвичку» і поганяй.

Серце Гудзика радісно зашало. Ще б пак! Йому довіряють державну автомашину.

Іхалось весело. Сьома натиснув на педаль і думав, який душевний і якого керівчич. То ж раптом радість буде у батьків. Тітка Ядоча збавляючи скаржи: «Ти дивак! Нещодавно по садках лазив, а тепер машинною роз'їжджає». А сусідка Галля (оте чорнооке бісена) навряд чи відмовиться після цього сходити з ним у кіно. Може на осінні до ЗАГСу... Хлопець мріяв би аж до рідної Куренівки, коли б раптом щось не луснуло, після чого колеса заходили ходуном, а «Москвич» вималював на асфальті таку «фігуру», що зустрічний «МАЗ» ледь не припасував переляканого Гудзика до багажника.

— Шкворень полетів, — зрештою пояснив водій «МАЗ», перерахувавши всі відомі йому нетехнічні терміни.

— Там за посадкою — автоколонна. Може чим і допоможуть.

З воріт автогосподарства Сьома виїхав з полегшенням: полегшав на десять карбованців і пляшку жигульського пива. Та через десять-два кілометри «Москвич» знову затіпав.

— Що ж це ви, товаришу автолюбитель, на справній машині їдете? — зауважив автоінспектор. І Гудзик зрозумів, що служба безпеки руху з'являється завжди там, де на неї не чекають.

— У вас, голубе, кардан теліпається.

Черговий ремонт коштував молодому інженеру дірки в талоні і тридцять карбованців.

До Куренівки Сьома дістався без пригод, якщо не рахувати, що при в'їзді в село довелося замінити пальці рульової тяги.

...У понеділок вранці «Москвич» стояв біля установи.

— Як з'їздивсь? — запитав Гнат Романович.

— Дякую, добре.

Роман Гнатович уважно оглянув машину. «Так... Шкворень новий... Кардан замінен... Пальці тяги теж... Чудово!» — подумав про себе. — «От тільки скати поганенькі. Потрібно взнати, хто це з наших намірився відідати рідних. А то вже пірону, як через бран запчастини не можу виїхати по службі в господарства району...»

Б. КУМАНСЬКИЙ.

Торба КЛОПОТУ

БАСТІОН В ОЛЕКСАНДРІВЦІ

Вдень готель — як готель. Люди заходять, на нічліг влаштовуються. Та лише ніч проб'є дванадцятий удар, як двері зачиняються, і готель аж до третіх півнів перетворюється в бастіон. Двері — браму зсередини закрючують дротом (на заціпінку не покладатися), черговий адміністратор має можливість спокійно проспати добру частину своєї зміни.

Отане ж і буває: заплатив карбованця, поїхав у село, затримався у колгоспі, зазірнувся на секунду — ночує на вулиці. Комунальникам вигода — карбованця взяли, постільну білизну міняти не треба.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД
ПОНЕДІЛОК, 30 СЕРПНЯ.
ПЕРША ПРОГРАМА, 10.05
— Новини. (М). 10.15 —

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Пуначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35,
відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

БК 01200.

ТО ПЛАСТИН НІВЕЧІЄСЯ В КІНОТЕАТРИ І НА ВУЛИЦІ. А ЦЕ РАПТОМ НОВА СЕРІЯ ПОДІБНИХ БАЛАЧОК — ОПІВНОЧІ ПО ТЕЛЕФОНУ. ТИ ІМ КАЖЕШ: НЕКАРНО, А В НИХ СКРУТА — НА ЯЗІЦІ СВЕРБЛЯЧКА.

У ЖЕ далеко за пізнім. Та

Петрові не до сну: завітра в інституті іспит. Незабаром од книжки його відриває телефонний дзвінок. Один, другий, третій...

— Алло, я слухаю.

— Це ти, Валерка?

— Ні, це я — Петро.

— Хай буде й Петро. А що ти робиш?

— Штудірую діамат.

— А я вже в тіжку. Як ти на це дивишся?

— Ді шого че бачу.

— От телепень. Скільки тобі

років, що ти такий педогадливий? Чи вже пенсіонер?

— Не говоріть дурниці! Хто ви?

— Самотня фея. От і подвоїшся. А ти: «Штудірую»... Може зустрінемося завтра? Буде біля поштамту з газетою в руці о...

Хлопець тушює в коридорі, намагається вгадати, хто це з нього хоче пасміягись. Може Зіна перемінна голос, одклала книжку та й для профілактики вирішила пожартувати?

— Це ти, Зіно?

— От бовдур. Так і знала, що якийсь пенсіонер студентом прикидається.

А вранці сусід, співчуваючи Петрові, додав і свою історію:

— Тебе хоч трічі одривали від столу, а в мене швидка допомога була.

— Щось з мамою?

— Мати в санаторії. Це ж нехотось відчув самотність, то взяв та й побалакав з сестрицею. Викликав на мою адресу лікарів. Сказав: «У нас чоловік дух спускає, мабуть, слізна їзди на лопула...»

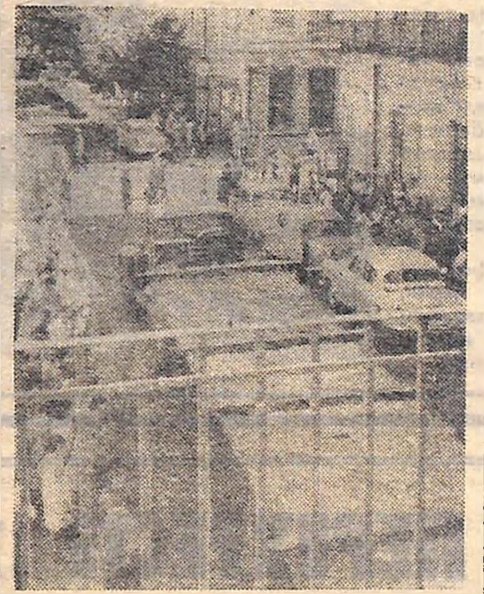
М. ВІНЦЕВИЙ.

Випуск № 5

ЩО ЦЕ?

Конкурс «пенкл» на спостережливість. Че- каємо відповідей до наступного випуску 11 вересня.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

СТАВАЙТЕ В ЧЕРГУ!

Взимку в пені гуляло молоді, молодецько гукнуло і танцювало. Врешті, від натури гучно луснуло підземні труби. В Будинку культури мало не замерзли глядачі.

— Ось тобі, бабусю, і Юр'їв день, — дружно помасували лотилці керівники артілі. А потім оптимістично підсумували думку:

— Ну, нічого, влітку справимося. Та директора Будинку культури Л. Я. Могилевича охочий сумнів. А зараз він переїждив в найчорніший п'єсамізм. Бо літо закінчується, а на опалення ніхто й не гланув. Немає часу: колгосп імені Чкалова готується до зими.

Але, врешті, і керівництво колгоспне може зрозуміти. Якщо в приміщенні сільської бібліотеки труби водяного опалення чекають термінового ремонту вже три зими, то ті, що зіпсувалися пізніше, почнуть ремонтуватися.

Л. ПОЛІЩУК.

село Журавлинка,
Голованівського району.

НЕ таланить мені відпочивати влітку. Тож уявіть, що я почуваю, коли, зустрічаючись із знайомими, постійно чую від них:

— Щойно з Криму. Ай-ай-ай. Ай-Петрі!

— Слухай, ти бачив коли-небудь Казбек? Та не цигарки, а гору!

— Можеш мене поздоровити — їду в Карпати. Усім сімейством!

Відпочивають люди...

Зустрівши свого сусіда, я по інерції запитав:

— З відпочинку?

— Угу, — відповів той, але враженнями чомусь ділитись не захотів. Як виявилось, відпочивав він без виїзду. Терміном у п'ятнадцять днів.

Звичайно, це не Цхалтубо. Проте «відпочиваючих» таких не бракує. Що їх сюди приваблює, чи меню, чи

ЗАГАР

У КЛІТИНУ

можливості фігурно загоріти (у клітині), сказати важко. Проте вони пускаються на успішні витівки, аби вибороти собі право на оту половину місяця.

Скажімо, сімнадцятирічний столляр з дев'ятого цеху заводу «Червоної зірки» Юрій П. навчав школярів пляти. Ось як, мовляв, потрібно. Не те ви, школярі, так, потрібно. Не те працює в «Спецбуді», подібна аудиторія не задовольняє. Для вправ з нецензурної словесності він обрав нуточку парку «Перемога», де в цей час було чимало відпочиваючих. Що ж до Олександра П. зі спецавтобаз, то він «висловлюється» в основному перед жінкою. Щоправда, вінмогливий. Коли подруга життя хотіла заткнути вуха, він майже не відлучував її.

В чималому списку «відпочиваючих» представниця нижньої статі не багато. Проте трапляються. А все тому, що хочуть їти в ногу з мужчинами. Тамара Г. з заводу ім. Кірова, ніяк не погоджувалась, що її лайки мають менше поверкля, ніж деяких чоловіків. Довела свою майстерність, за що й отримала «попачергову відпустку».

Повернувшись з відпочинку, люди діляться своїми враженнями. Згадані, і подібні їм не поспішають цього робити. Але їх примушують. Причому, не у вузькому колі, а перед усім виробничим колективом.

В. ЯНИШЕВСЬКИЙ.

м. Кіровоград.

АБИ ГОРОШОК...

— А вже нема зеленого горошку, — заявила молоденький продавець Людмила Пузанова довгий черзі покупців.

— А для кого отам п'ять лядників, тобто 150 півлітрових банок заховали? — запитав з черги начальник відділу технічного контролю заводу «Більшовик» Янів Чернявський.

— А собі я хіба не маю права взяти? — відповіла Людмила і супроводжувала цю відповідь фразою, яку в газетах не прийнято наводити.

— А ноги моє в тому гастрономі, що на розі вулиць імені Шевченка та імені Карла Маркса в Кіровограді, не буде.

Не біда. Лиш би горошок від людей був схований, — сказав Марко.

І. ЧОРНОГОРЕЦЬ.

БЕЗ СЛІВ.

м. Світловодськ.

Мал. М. ДУБІНИ.

погода

Сьогодні вдень переважає мінлива хмарність, ранком місцями туман, мряка, в другій половині дня місцями короткочасний дощ, можлива гроза. Вітер південно-східний, помірний. Температура повітря 17 — 22 градуси тепла.

29 — 30 серпня — мінлива хмарність, без істотних опадів, вночі місцями туман. Вітер західний, слабкий до помірного. Температура повітря: вночі — 7 — 12, 30-го вдень — 15 — 20, 30-го вдень 20 — 25 градусів тепла.

Редація газети «Молодий комунар» висловлює глибоке співчуття покійному журналісту, кореспонденту газети В. А. Проценку з приводу передчасної смерті його батька Андрія Никифоровича.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ. м. Кіровоград.

Друкарня ім. І. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глібки, 2.

Зам. № 5062.

Тираж 54.500.

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.